

SÖKANDE

Bengt Johanssons Rör AB, 556316-0745
Örvägen 4
194 52 Upplands Väsby

MOTPART

Statens Fastighetsverk
Box 2263
103 16 Stockholm

Ombud: Advokat Markus Mårline
Advokatbyrån Sigeman & Co AB
Anna Lindhs plats 4
211 19 Malmö

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-10-17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen av ombyggnads- och underhållsarbeten i den del som avser fackområde 4 rör för samtliga områden och byggnadsslag ska göras om.

BAKGRUND

Statens Fastighetsverk genomför en upphandling benämnd, Ramavtal Entreprenadarbeten SFV Regeringsbyggnader och SFV Centrala Stockholm (222-2193/15). Upphandlingen är uppdelad på tre geografiska områden inom två olika fastighetsområden och omfattar 20 fackområden. Upphandlingen genomförs som ett urvalsförfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Bengt Johanssons Rör AB (bolaget) har lämnat anbudsansökan i upphandlingen. Möjlighet att lämna anbud tilldelades, efter utvärderingen, andra leverantörer.

Under förfrågningsunderlagets punkt *AFB.72 Prövning av anbudssökandes lämplighet* anges bl.a. följande. Villkor för att anbudsansökan ska tas upp till prövning är att anbudssökanden har dokumenterat och för fackområdet relevant erfarenhet från arbete i arkitektoniskt eller kulturhistoriskt värdefull miljö.

Under punkt *AFB.73 Urvalskriterier* anges bl.a. följande. För varje fackområde och geografiskt område ska om möjligt tre till sex anbudssökande väljas ut att lämna anbud. Anbudssökande ska bifoga en lista med samtliga relevanta referensprojekt som slutförts under perioden 2010-07-01–2015-06-30. För varje referensprojekt ska anges utförandeperiod, ingående arbeten, kontraktets värde samt beställare med kontaktuppgifter. Blanketten ”Handling 13.8 Mall lista referensprojekt” kan med fördel användas för att upprätta denna bilaga till anbudsansökan. Bedömning kommer sedan göras av hur omfattande och relevanta dessa referensprojekt är och anbudsansökan poängsätts enligt följande.

0 poäng Referensprojekten medför inget mervärde för beställaren utöver kvalificeringskravet.

1 poäng Referensprojekten visar på god erfarenhet av arbeten med relevans för beställaren.

2 poäng Referensprojekten visar på mycket god erfarenhet av arbeten med relevans för beställaren.

3 poäng Referensprojekten visar på mycket god erfarenhet av arbeten med stor relevans för beställaren.

De anbudssökande som erhåller högst poäng kommer att få lämna anbud.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen av fackområde 4 rör, samtliga områden och byggnadsslag, och yrkar i första hand rättelse på så sätt att bolaget ges möjlighet att avge anbud. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen görs om. Bolaget anför bl.a. följande. Upphandlingen strider mot likabehandlingsprincipen, transparensprincipen och principen om icke-diskriminering. Bolagets ansökan har förkastats samtidigt som fem andra sökandes ansökningar godtagits utan att Statens Fastighetsverk kunnat lämna någon förklaring. Bolaget har svarat helt enligt förfrågningsunderlaget och den till förfrågningsunderlaget bifogade mallen. De företag som gick vidare har angett likvärdiga eller sämre referensobjekt. Samtliga antagna företag har angett minst tre projekt med Statens Fastighetsverk som referens. Företag som inte tidigare utfört arbeten för Statens Fastighetsverk har inte heller bereds möjlighet att lämna anbud och således diskrimineras från upphandlingen.

Statens Fastighetsverk bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Av förfrågningsunderlaget punkt AFB.73 följer att urvalet ska ske utifrån redovisade referensarbeten och att anbudssökandena ska ange utförandeperiod, ingående arbeten, kontraktets värde samt beställare med kontaktuppgifter. Vid bedömningen av referensernas relevans har Statens Fastighetsverk bl.a. bedömt om arbetena utförts i kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Bolagets referensobjekt saknade mervärde och bolaget fick därför 0

poäng. De sökande som gavs tillfälle att lämna anbud fick alla 1, 2 eller 3 poäng. Bolaget har därmed inte lidit skada.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

I 1 kap. 9 § LOU anges de allmänna principerna för en offentlig upphandling. Till dessa hör principerna om likabehandling och proportionalitet. De ska iakttas vid varje beslut som fattas och inför varje åtgärd som vidtas i alla faser av en upphandling (HFD 2016 ref 37).

Utformningen av urvalskriterierna

Kravet på transparens och likabehandling innebär bland annat att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet. En anbudsgivare ska genom förfrågningsunderlaget kunna få insikt i hur kvalifikationen och utvärderingen av anbud kommer att bedömas. Emellertid medför de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Frågan i målet i denna del är om det tillräckligt tydligt framgår av förfrågningsunderlaget vad Statens Fastighetsverk skulle komma att tillmäta betydelse vid urvalet av vilka anbudssökande som skulle få erbjudanden om att lämna anbud.

Av förfrågningsunderlaget framgår dels att de anbudssökande ska ha dokumenterad och för fackområdet relevant erfarenhet från arbete i arkitektoniskt eller kulturhistoriskt värdefull miljö. Det framgår också att en bedömning ska göras av hur omfattande och relevanta de sökandes referensprojekt är. Frågan om en anbudssökande uppfyller dessa urvalskriterier ska bedömas

med hänsyn tagen till uppgivna referensprojekt samt deras utförandeperiod och kontraktens värde. Enligt förvaltningsrättens bedömning är dessa uppgifter tillräckliga för att en normalt omsorgsfull anbudssökande ska kunna förutse vad som kommer att tillmätas betydelse vid urvalet, förutsatt att de tillämpas på ett med LOU förenligt sätt.

Utvärderingen

Hur utvärderingen ska ske i upphandlingen framgår av punkt AFB.73 i förfrågningsunderlaget. Statens Fastighetsverk har utgått från de referensblanketter som fyllts i av de anbudssökande. I bilaga 1 till denna dom återfinns de blanketter som lämnats in dels av de bolag som tilldelats uppdrag (Brokvarns VVS AB, Gunnar Karlsen Sverige AB, Wahlings Installations-service AB och Rörspecialisten i Stockholm AB), dels av bolaget.

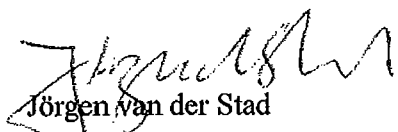
Av Statens Fastighetsverks beskrivning av utvärderingen framgår att någon referenstagning inte skett. Även om det inte finns något krav på att en upphandlande enhet ska kontakta referenser är informationen som har lämnats av de anbudssökande på blanketterna så knapp att Statens Fastighetsverk utan att inhämta upplysningar från referenser inte haft tillgång till ett tillräckligt underlag för att kunna fatta något annat än ett i praktiken godtyckligt urvalsbeslut. Urvalet har därför gjorts i strid med LOU:s allmänna principer.

Skada och ingripande

Bolaget får anses ha haft möjlighet att lämna anbud och har därmed lidit eller riskerat att lida skada. Med hänsyn härtill och eftersom Statens Fastighetsverks utvärdering inte har skett i enlighet med LOU:s allmänna principer ska upphandlingen i den aktuella delen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns
i bilaga 2 (DV 3109/1A LOU).

Jörgen van der Stad
Rådman

Peter Collert har varit föredragande.

Belaga 1
1

Lista referensprojekt

Anbudssökande: Bengt Johanssons Rör AB 55 63 16 – 07 45 AB

Projektnamn:	Ramavtal Akademiska Hus Norrbotten
Utförandeperiod:	2012-2014
Ingående arbeten:	Samtliga rör och VS-arbeten
Kontraktets värde:	3 miljoner
Beställare:	Akademiska Hus
Beställarens kontaktuppgifter:	Staffan Vallin 070-280 55 73

Projektnamn:	Ramavtal Nederluleå församling
Utförandeperiod:	2010-2012
Ingående arbeten:	Rörarbeten i kyrkor
Kontraktets värde:	500 000 kr
Beställare:	Nederluleå församling
Beställarens kontaktuppgifter:	Hans Sundling 0920 – 27 70 40

Projektnamn:	Ramavtal Vallentuna Kommun
Utförandeperiod:	2010-2014
Ingående arbeten:	Samtliga VS och rörarbeten
Kontraktets värde:	2 miljoner
Beställare:	Vallentuna Kommun
Beställarens kontaktuppgifter:	Lennart Wienkranz 08-587 850 00

Projektnamn:	Ombyggnad och Tillbyggnad Hotell Amber
Utförandeperiod:	2015
Ingående arbeten:	Ombyggnad och tillbyggnad K-stämplat Hotell från 1889
Kontraktets värde:	1 750 000 kr
Beställare:	Hotell Amber
Beställarens kontaktuppgifter:	Bengt Johansson 070-52 57 561

Projektnamn:	Konvertering 3 st kyrkor enligt riksantikvariens instruktioner
Utförandeperiod:	2010
Ingående arbeten:	Konvertering, installation radiatorer och fjärrvärmepåsar i kyrkor
Kontraktets värde:	2 000 000 kr
Beställare:	Västerbottens stift
Beställarens kontaktuppgifter:	Projektledare: Ola Rubertsson, Energibyran 070-241 78 16

Projektnamn:	Ramavtal Specialfastigheter Luleå
Utförandeperiod:	2010-2013
Ingående arbeten:	Samtliga rörarbeten
Kontraktets värde:	900 000 kr
Beställare:	Specialfastigheter
Beställarens kontaktuppgifter:	Henrik Nyström 010-788 62 00

Projektnamn:	Ramavtal fortifikationsverket Umeå
Utförandeperiod:	2010-2014
Ingående arbeten:	Samtliga VS-arbeten
Kontraktets värde:	800 000 kr
Beställare:	Fortifikationsverket
Beställarens kontaktuppgifter:	Tommy 010-44 44 289

Projektnamn:	Ombyggnation kontorslokaler, Ky Kavalleristen Specialfastighet
Utförandeperiod:	2012
Ingående arbeten:	Ombyggnad kyla på Försvarets högkvarter Lidingövägen
Kontraktets värde:	250 000 kr
Beställare:	Generalentreprenör: Intr3prenör Byggherre: Specialfastigheter
Beställarens kontaktuppgifter:	Carl Skarin 070 382 55 40,

Projektnamn:	Ombyggnad värmesystem Vidsel flygbas
Utförandeperiod:	2014
Ingående arbeten:	Byte värmeväxlare
Kontraktets värde:	450 000 kr
Beställare:	Fortifikationsverket
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Ramavtal Stockholms stad
Utförandeperiod:	2013-2015
Ingående arbeten:	Samtliga VS-arbeten
Kontraktets värde:	800 000 kr
Beställare:	Stockholms Stad
Beställarens kontaktuppgifter:	Mark Shafti

Projektnamn:	Ramavtal Fortifikationsverket Luleå
Utförandeperiod:	2010-2013
Ingående arbeten:	Samtliga Vs-arbeten
Kontraktets värde:	1 500 000 kr
Beställare:	Fortifikationsverket
Beställarens kontaktuppgifter:	Tommy 010-44 44 289

Projektnamn:	Kavkas Livgardet Gärdet
Utförandeperiod:	2010
Ingående arbeten:	Ombyggnad/renovering Kavallerikasern, Kulturminnesstämplad
Kontraktets värde:	1 000 000 kr
Beställare:	Fortverket - försvarsmakten
Beställarens kontaktuppgifter:	Andreas Persson, 010-444 46 56

Lista referensprojekt

Anbudssökande BROKVARNS VVS AB

Projektnamn:	AUSTRALIEN
Utförandeperiod:	2013-2014
Ingående arbeten:	VVS-arbeten
Kontraktets värde:	950.000,-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	BJÖRNEN
Utförandeperiod:	2014-2015
Ingående arbeten:	VVS-arbeten
Kontraktets värde:	525.000,-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Ombyggn.f.d bibliotek Kv Brunkhuvudet
Utförandeperiod:	2013
Ingående arbeten:	VVS-arbeten
Kontraktets värde:	750.000,-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Kv Brunkhalsen inst. 3 och 4G
Utförandeperiod:	2014
Ingående arbeten:	VVS-arbeten
Kontraktets värde:	200.000,-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	CPH/Inv UH RK kalla goiv
Utförandeperiod:	2013
Ingående arbeten:	VVS-arbeten
Kontraktets värde:	300.000,-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Kv Vinstocken
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Kv Johannes
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV: [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Kv Lejonet
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV: [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Kv Rosenbad
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV: [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Kv CPH
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV: [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Kv Brunkhuvudet
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV: [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Kv Loen/Björnen
Utförandeperiod:	2012-2015
Ingående arbeten:	Löpande VVS-arbeten
Kontraktets värde:	
Beställare:	SFV: [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Lista referensprojekt

Anbudssökande: Gunnar Karlén Sverige AB

Projektnamn:	Luft Musikhögskolan
Utförandeperiod:	2011-09-01 t o m 2011-11-01
Ingående arbeten:	Komplettering av listor och mätning av luftflöden (Ventilation)
Kontraktets värde:	20 000 SEK
Beställare:	Statens fastighetsverk
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Nya Älvsborgs Fästning
Utförandeperiod:	2015-03-31 t o m
Ingående arbeten:	Ombyggnad luftbehandlingssystem (Ventilation)
Kontraktets värde:	379 000 sek
Beställare:	Statens Fastighetsverk
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Vita Villan Lund
Utförandeperiod:	2012
Ingående arbeten:	Ändring av ventilation (Ventilation)
Kontraktets värde:	47 500 SEK
Beställare:	Statens Fastighetsverk
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Norrbottens Museum
Utförandeperiod:	2011-pågår
Ingående arbeten:	Administrativa och tekniska arbeten för att upprätthålla funktioner och användbarhet i Norrbottens Museum. (Ventilation) (Diverse fastighetservice) (Kyla) (Rör)
Kontraktets värde:	Ca. 7 MSEK/År
Beställare:	Norrbottens Länslandsting
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Telia Fastigheter
Utförandeperiod:	2012 - pågår
Ingående arbeten:	Service på kyla och värme (Kyla) (Rör)
Kontraktets värde:	Ca. 4MSEK
Beställare:	Coor Service Management AB
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Klara C
Utförandeperiod:	2014-pågår
Ingående arbeten:	Installation av luftbehandlingsanläggningar (Ventilation)
Kontraktets värde:	Ca. 47 MSEK
Beställare:	Skanska Sverige AB
Beställarens kontaktuppgifter:	

WIAB SERVICE

VVS • KL • KYLA • REGLER

Lista referensprojekt

Anbudssökande : WIAB, Wahlings Installatönservice AB

Projektnamn:	SFV, diverse service och ombyggnadsarbeten inom kyla, ventilation, rör och styr. SFV Regeringskansliet m.fl. distrikt. Arbeten i företrädesvis k-märkt miljö
Utförandeperiod:	Från 1997 till idag (ramavtal, vent, kyla, rör)
Ingående arbeten:	Ventilation, kyla, rör och styr
Kontraktets värde:	Värde mellan 2010 och 2015 ca 22.000.000:- (Ink. Riddarholmen)
Beställare:	Statens Fastighetsverk Ref. [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	SFV Omega
Utförandeperiod:	2015-08-01 - pågår
Ingående arbeten:	Kyla och ventilation.
Kontraktets värde:	Ca 1.000.000:-
Beställare:	SFV [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Ericsson Helgafjäll, kylcentral och kyllaboratorier
Utförandeperiod:	2013-08 till 2014-01
Ingående arbeten:	Rör och kyla vid uppförande av kylcentral och kyla i labmiljö. Ombyggnad och fortsatt service.
Kontraktets värde:	Ca 7.000.000:-
Beställare:	Coor [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	Service av samtliga kylanläggningar hos Humlegården
Utförandeperiod:	Pågår
Ingående arbeten:	Kyla. Årsservice och årsrapportering av alla kylmaskiner i Humlegårdens fastighetsbestånd samt reparation och installation/ombyggnad av dessa.
Kontraktets värde:	Ca 100.000:- (endast avtalet, övriga arbeten tillkommer)
Beställare:	Humlegården [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	SFV kv. Lejonet pl. 8
Utförandeperiod:	2014-12 till 2015-04
Ingående arbeten:	Ventilation. Ombyggnad av ventilationsanläggning i plan och installation av kylbafflar. Arbeten i k-märkt miljö.
Kontraktets värde:	Ca 150.000:-
Beställare:	SFV [REDACTED]
Beställarens kontaktuppgifter:	[REDACTED]

Projektnamn:	SFV kv. Brunkhuvudet bibliotek pl. 3
Utförandeperiod:	2013-02 till 2013-12
Ingående arbeten:	Ventilation och injustering. Utbyte av ventaggregat, installationsarbeten på våningsplanen samt injustering.
Kontraktets värde:	Ca 1.600.000:-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Prins Eugens Waldemarsudde. Fastighetsservice och reparationer/underhåll (vent, värme, kyla, styr)
Utförandeperiod:	2015-08 till pågår
Ingående arbeten:	Ventilation, rör, styr och kyla. Service och underhåll av all fastighetsteknik samt jour. Utförs i huvudsak av tekniker som är på plats 4 h/dag. Arbeten i k-märkt miljö.
Kontraktets värde:	Ca 500.000:-/år
Beställare:	Prins Eugens Waldemarsudde;
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	SFV Ulriksdal, Kavaljersbyggnaden, värmekonvertering
Utförandeperiod:	2015
Ingående arbeten:	Rör. Projektering och utförande av rörarbeten i samband med konvertering av värmesystem samt injustering.
Kontraktets värde:	250.000:-
Beställare:	SFV;
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Ga: Riksdagshuset kyl/rörinstallation, anslutning kb-nät
Utförandeperiod:	2014
Ingående arbeten:	Rör och kyla. Rör och kylarbeten i samband med ombyggnad/anslutning av kb-nät.
Kontraktets värde:	1 165 000 :-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	Projektledare:

Projektnamn:	Wrängelska kyl/rörinstallation, anslutning kb
Utförandeperiod:	2014
Ingående arbeten:	Rör och kyla. Rör och kylarbeten i samband med ombyggnad/anslutning av kb-nät.
Kontraktets värde:	440 000 :-
Beställare:	SFV
Beställarens kontaktuppgifter:	Projektledare:

Lista referensprojekt

Anbudssökande: Rörspecialisten i Stockholm AB

Projektnamn:	SFV Ramavtal RÖR område Stockholms Slottet
Utförandeperiod:	2014/2015
Ingående arbeten:	Alla typer av vs uppdrag
Kontraktets värde:	1 274 000 SEK
Beställare:	Statens Fästighetsverk Fo 14 Stockholms slott
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	SFV Ramavtal entreprenad arbeten Skeppsholmen
Utförandeperiod:	2014/2015
Ingående arbeten:	Avlopp norra brobänken, kylledningar, relining svensksundsvägen
Kontraktets värde:	826 621 SEK
Beställare:	Statens Fastighetsverk
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Ombyggnad Luftbehandlingssystem Naturhistoriska Museet, Cosmonöva
Utförandeperiod:	2014/2015
Ingående arbeten:	Ombyggnad kyla värme i ventilationsprojekt
Kontraktets värde:	601 000 SEK
Beställare:	Statens Fastighetsverk
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	G4S Västberga Installation Fläktluftkylare i kassaräkningsvalv
Utförandeperiod:	2015
Ingående arbeten:	Kylinstallation i kassaräkningsvalv
Kontraktets värde:	62 000 SEK
Beställare:	Kylmontage Redoterm AB
Beställarens kontaktuppgifter:	

Projektnamn:	Arlanda ombyggnad av wc grupper SAS Hangaren Pilotgatan
Utförandeperiod:	2014
Ingående arbeten:	Vs arbeten i samband med wc renoveringar
Kontraktets värde:	290 000 SEK
Beställare:	SBG Byggen AB
Beställarens kontaktuppgifter:	

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

